

Riktlinjer och handläggningsordning för antagning av docent inom det naturvetenskapliga området

Typ av dokument	Riktlinjer och handläggningsordning
Beslutad av	Områdesnämnden för naturvetenskap
Beslutsdatum	2021-11-09
Dnr	SU FV-1.2.3-3794-21
Giltighetstid	2021-11-09 - tillsvidare
Ersätter dokument	Riktlinjer och handläggningsordning för antagning av docent inom det naturvetenskapliga området, FN 2008-02-20, rev 2021-03-16 (ON)
Ansvarig förvaltningsavdelning	Områdeskansliet för naturvetenskap
Ansvarig handläggare	Mikael Stenberg

Beskrivning:

Riktlinjer och handläggningsordning för antagning av docent inom det naturvetenskapliga området samt instruktioner för docentföreläsning.

Riktlinjer och handlägningsordning för antagning av docent inom det naturvetenskapliga området

1. Allmänt

Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorexamen eller har motsvarande kompetens samt har erforderlig vetenskaplig och pedagogisk skicklighet. Den som antas ska ha dokumenterat självständig forskning och pedagogisk skicklighet samt besitta en klart högre vetenskaplig kompetens än vad som krävs för doktorexamen.

Området antar docenter endast om det är till nytta för områdets forskning och utbildning. Detta innebär således, att en sökande inte har ovillkorlig rätt att antas även om vederbörande skulle ha erforderlig kompetens.

Nyttnan kan bestå i att docenten, med hänsyn till sin kompetens, tillgänglighet och lämplighet, kan anlitas som lärare/handledare inom utbildning på grund/avancerad eller forskarnivå, som opponent, eller ingå som ledamot i betygsnämnder vid disputationer, eller inom andra centrala verksamheter inom området.

Den som nyligen har genomgått en befordran från biträdande lektor till universitetslektor eller är nyligen rekryterad universitetslektor har möjlighet att ansöka om att bli antagen som docent enligt ett förenklat förfarande. Detta innebär att docentberedningen tar stöd av existerande sakkunnigutlåtanden för att bedöma vetenskaplig skicklighet och förlitar sig på de bedömningar av pedagogisk skicklighet som gjorts i befordringsnämnden respektive lärarförslagsnämnden.

2. Krav för att bli antagen som docent

För att bli antagen som docent krävs en dokumenterad förmåga till självständigt forskningsarbete, pedagogisk färdighet och dokumenterad erfarenhet av att förmedla vetenskapliga resultat till målgrupper utanför den akademiska världen. Självständighet som forskare dokumenteras t.ex. genom att den sökande: är huvudförfattare (corresponding author), har publicerat utan handledare från doktorand- eller post-doktorsperioden, driver en egen forskningslinje, har attraherat forskningsbidrag som huvudsökande, har forskningsansvar som handledare för minst en doktorand, post-doktor eller gästforskare.

Till docent inom området kan antas sökande som har stark och bred vetenskaplig meritering inom naturvetenskap, matematik eller därtill hörande ämnesdidaktik och som representerar en verksamhet som är till uppenbar nytta för forskning och utbildning inom det aktuella ämnesområdet.

Den vetenskapliga produktionen bör, såväl kvantitativt som kvalitativt, väsentligt överskrida den som krävs för doktorsexamen. Den sökandes vetenskapliga arbeten bör främst ha publicerats i internationellt välrenommerade tidskrifter med peer-review granskning eller motsvarande.

Den pedagogiska skickligheten och meriteringen ska främst avse ett aktivt deltagande i utbildning på grundnivå, på avancerad nivå och på forskarnivå och kan förutom direkt undervisning avse kursutveckling, handledning och populärvetenskaplig information,

Sökande ska ha genomgått, Centrum för universitetslärarutbildnings kurs Forskarhandledning i teori och praktik eller motsvarande kurs, *innan docentbevis utfärdas*.

Docent antas endast i områdets ämnen för utbildning på forskarnivå om inte särskilda skäl föreligger.

3. Ansökan

Ansökan om att "bli antagen som docent i /ämne/" vid Stockholms universitet ställs till Områdeskansliet för naturvetenskap och insänds till Registratorskontoret, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm. Ansökan och alla handlingar (*ej publikationer*) skickas även in som en *pdf-fil* till handläggaren på områdeskansliet.

Ansökan ska vara upplagd enligt nedanstående struktur, och behandlas först när den är komplett:

A. Meritförteckning (högst 3 sidor)

Meritförteckningen ska innehålla information om doktorsexamen och postdoktorala studier, inklusive namngivna handledare, samt senare positioner. Lista även erhållna externa medel, och inbjudna föredrag och övriga vetenskapliga meriter.

B. Publikationsförteckning

Förteckning, i kronologisk följd, över återopade vetenskapliga publikationer. Det ska särskilt framgå vilka publikationer som accepterats i referee-granskade internationella tidskrifter. För publikationer med flera författare ska den sökandes insats alltid redovisas. De publikationer som ingår i doktorsavhandlingen ska anges, liksom vem/vilka som varit handledare.

En förteckning om max 10 publikationer som ligger till grund för bedömningen ska också anges. Arbeten som ingått i doktorsavhandlingen kan inte vara med bland dessa.

C. Pedagogiska meriter

Redogör för din handledningserfarenhet av studenter, doktorander och postdoktorer.

Beskriv din erfarenhet av undervisning på grundläggande, avancerad och forskarutbildningsnivå, inklusive kursansvar och kursutveckling. Använd "Mall för redovisning av undervisade kurser" för att ange kvantitativa data.

Redogör även för din erfarenhet av att förmedla vetenskapliga resultat till målgrupper utanför den akademiska världen. Avsluta med ett stycke om din pedagogiska egenreflektion.

För att antas som docent inom området ska den sökande ha

- genomfört föreläsningar om sammanlagt minst 50 timmar inom utbildningen på grund- och avancerad nivå eller motsvarande,
- erfarenhet av undervisning på forskarutbildningsnivå
- varit handledare för självständigt arbete och/eller ha erfarenhet av handledning av forskarstuderande.

D. Yttrande från prefekt

Ge förslag på titel på docentföreläsningen, som ska hållas på masternivå, inklusive en beskrivning av hur förslaget passar in i institutionens masterutbildning

Rangordna tre möjliga sakkunniga, gärna inom Norden eller Tyskland. Förslaget ska redogöra för varför dessa föreslagna personer är lämpliga, intyga att de inte är jäviga, samt redovisa eventuella kopplingar som finns mellan dessa och institutionen. Vid förenklat ansökningsförfarande behöver yttrandet inte innehålla förslag på sakkunniga.

För externa sökande behövs även en motivering av nyttan för forskningen och utbildningen av att den sökande antas som docent i ämnet.

Fakultetens regler för jäv skall beaktas vid förslag på sakkunniga.

Vid jäv ska yttrandet istället skrivas av ställföreträdande prefekt eller annan utsedd person.

E. Yttrande från pedagogisk sakkunnig

Yttrande och uppgifter från en av prefekten utsedd sakkunnig, i normalfallet studierektor, om den sökandes pedagogiska skicklighet och erfarenhet. Vid förenklat ansökningsförfarande behövs inte detta yttrande.

F. Sammanfattning av vetenskaplig verksamhet (högst 5 sidor)

Sammanfattningen ska vara utformad så att den kan bedömas utifrån de krav som redovisas under rubriken "Krav för att antas som docent".

G. Framtida forskningsplaner (högst en sida).

H. Anknnytning till området (för externa sökande)

Den som ansöker om att antas som docent utan att vid ansökningstillfället ha anställning inom området, ska i ansökan dokumentera anknnytning till någon av områdets institutioner.

I. Bilagor

Bevis för doktorsexamen eller motsvarande.

Bevis för genomgången handledarutbildning

OBS! Bifoga inga andra examensbevis, tjänstgöringsintyg eller anställningsintyg. Bifoga inte heller kursutvärderingar eller dylikt.

4. Handläggning

Handläggaren kontrollerar att ansökan är komplett och begär in ev. kompletteringar. Ansökan skickas till beredningens ledamöter och suppleanter. En av ledamöterna utses att vara föredragande för ansökan och bedömningen av den. Beredningen avgör om ansökan ska gå vidare till sakkunniggranskning. Ledamöterna yttrar sig också om att sakkunnigförslagen är tillfyllest och om den som är rangordnad som nr 1 kan ges uppdraget. Vid förenklat ansökningsförfarande gör beredningen en bedömning av övrig dokumentation som grund för sitt förslag till beslut om att gå vidare, alternativt om att ej gå vidare, till docentföreläsning.

Om ansökan inte kan gå vidare till sakkunnig tar ordföranden kontakt med den sökande.

Om beredningen tillstyrkt ansökan, tar handläggaren kontakt med prefekten och ber denne kontakta sakkunnig. Prefekten bör förvissa sig om att sakkunnig kan slutföra uppdraget inom två månader. Prefekten meddelar handläggaren när sakkunnig accepterat uppdraget.

Sakkunnig utses på delegation av docentberedningens ordförande efter hörande av docentberedningen.

Handläggaren meddelar den sökande att sakkunnig är utsedd. Den sökande sänder sina återopade arbeten (max 10) till sakkunnig.

5. Sakkunnigbedömning

Sakkunnigutlåtandet ska ge en relativt utförlig redovisning och kritisk granskning av huvuddragen i den sökandes vetenskapliga produktion med tydliga hänvisningar till de inlämnade arbetena. Kriterier att ta hänsyn till är teoretisk och metodologisk kunskap, förmåga till nytänkande och till självständigt vetenskapligt arbete, som har lett till viktig kunskap, forskningens vetenskapliga genomslag samt framställningsförmåga. Yttrandet bör ge en översikt över den sökandes forskning och hur denna utvecklats efter doktorsexamen. De viktigaste resultaten bör omnämnas och betydelsen av dessa bör bedömas i relation till den internationella utvecklingen inom ämnesområdet. Det är väsentligt att både starka och svaga sidor i den sökandes produktion belyses.

Yttrandet bör till sin omfattning och grundlighet kunna jämföras med utlåtanden i tillsättningsärenden och ska utmynna i ett klart ställningstagande om den sakkunnige anser att den sökande bör antas som docent eller ej.

Den sakkunnige bör kunna avge sitt utlåtande inom två månader efter det att återopade publikationer erhållits.

6. Docentberedningen

När den sakkunniges yttrande föreligger, behandlas ansökan av områdets docentberedning. Beredningen, som normalt sammanträder tre gånger per termin, får del av samtliga handlingar utom återopade publikationer. Föredragande (se ovan), gör en noggrannare genomgång av ärendet och delger beredningen sina synpunkter.

Är beredningens bedömning positiv ges klartecken till den sökande att hålla sin docentföreläsning. I annat fall avslås ansökan med kort motivering.

7. Föreläsning

Docentföreläsningen är ett pedagogiskt prov (inte ett vetenskapligt seminarium) för att dokumentera att kandidaten kan utföra högklassig undervisning. Provet genomförs efter att den vetenskapliga bedömningen är avklarad och godkänd. Föreläsningens titel föreslås av prefekt i samråd med kandidaten och godkänns av docentberedningens representant. Valet av pedagogik är fritt och föreläsningens längd ska vara 45 minuter samt kan hållas på engelska eller svenska. Innehållet skall vara lämpligt på en avancerad nivå inom grundutbildningen. Temat för

föreläsningen kan med fördel vara en översikt över en existerande eller möjlig kurs gärna med koppling till den sökandes egen forskning.

Docentberedningens representant är ordförande vid docentföreläsningen. Docentberedningens representant inleder med att presentera sig själv och kandidaten, informerar om vad en docentföreläsning är samt att föreläsningen längd är 45 minuter och att frågor tas på slutet.

En docentföreläsning är ett unikt tillfälle för en blivande docent att visa upp sina färdigheter för kollegor inom sektionen. Ett seriöst förberedelsearbete av en forskare på docentnivå ska normalt leda fram till ett godkännande. Men, om lektionen inte anses vara väl förberedd, eller på annat sätt bristfällig så underkänns den. Vi vill alltså betona och påminna om att lektionen är ett reellt prov och inte bara en formalitet.

Efter föreläsningens slut inhämtar docentberedningens representant synpunkter från ämnessakkunniga lärare och studierektor(er), som utses av prefekten. Docentberedningens representant fattar beslut om föreläsningen är godkänd/underkänd, meddelar föreläsaren resultatet samt dokumenterar resultatet i ett protokoll som ställs till naturvetenskapliga fakultetens områdeskansli. Dekanus fattar beslut i ärendet.

8. Beslut av dekanus

Om föreläsningen bedöms vara godkänd beslutar dekanus att den sökande antas som docent och den sökande erhåller ett docentbevis.

Bedöms föreläsningen vara underkänd kan dekanus, efter behandling i docentberedningen, ge den sökande tillfälle att hålla en ny docentföreläsning.